

Projekt

z dnia 12 marca 2019 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR V/...../2019
RADY GMINY CEWICE**

z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Cewice na lata 2019-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) Rada Gminy Cewice uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Cewice na lata 2019-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cewice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wiesław Keller

*Brak uwagi formalnej - prot.
z up. adw. Jakuba Kuty
upr. adw. Patryk Celmer*

Załącznik do uchwały Nr V/...../2019

Rady Gminy Cewice

z dnia.....2019 r.

GMINNY PROGRAM

**PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE DLA GMINY CEWICE NA LATA 2019-2023
CEWICE 2019 r.**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY CEWICE NA LATA 2019-2023**

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	str. 3
II.	PODSTAWY PRAWNE	str. 4
III.	TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	str. 5
IV.	DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY CEWICE	str. 8
V.	ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	str. 13
VI.	CELE PROGRAMU	str. 19
VI. 1.	CELE OGÓLNE PROGRAMU	str. 19
VI. 2.	CELE SZCZEGÓLNE PROGRAMU	str. 19
VII.	ADRESACI PROGRAMU	str. 23
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU	str. 24
IX.	SPODZIEWANE EFEKTY	str. 24
X.	MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU	str. 24
XI.	MONITOROWANIE PROGRAMU	str. 24
XII.	FINANSOWANIE PROGRAMU	str. 25

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY CEWICE NA LATA 2019-2023
I WSTĘP**

Zjawisko przemocy domowej stanowi od wielu lat poważny problem społeczny i jedno z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodziny, jak i poszczególnych jej członków. Problem przemocy w rodzinie dotyka osób różnej płci i wieku, pochodzących ze wszystkich warstw społecznych. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety oraz osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na starość czy chorobę. Przemoc niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia.

Do przemocy dochodzi zazwyczaj za szczelnie zamkniętymi drzwiami domów. Wiele ofiar doznaje przemocy, latami skrywając rozmiar doznawanej krzywdy. Przemoc w rodzinie nadal stanowi problem wstydlivy i nad wyraz często skrywany. Może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpliwości należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych, o dużej szkodliwości społecznej. Niewątpliwym jest fakt, iż bierność społeczeństwa na problem przemocy w rodzinie, jak i bezsilność służb publicznych sprzyjają wzrostowi skali tego procederu.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, wobec którego niezbędne jest tworzenie sieci wsparcia złożonej z osób profesjonalnie pomagających: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy, ratowników medycznych. Z uwagi na obowiązek ustawowy i społeczny nakaz dbania o osoby dotknięte przemocą w rodzinie należy kontynuować działania poprzedniego programu oraz wyznaczyć nowe zadania. W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne było dokonanie analizy problemów społecznych gminy pod kątem przemocy w rodzinie. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Cewice zawiera aktualną diagnozę problemu. Program jest długotrwały, jego działania obejmują lata 2019-2023.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Cele, działania i zadania Programu będą podlegały ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Cewice w zakresie przeciwdziałania przemocy. W miarę potrzeb i zmiany sytuacji społecznej zadania i cele programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest:

· Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) Rozdział drugi pt. „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela” reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne przyznając obywatelowi prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją,

· Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm.),

· Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),

· Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.).

Według polskich regulacji prawnych przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana na podstawie różnych artykułów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.). Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego, **które jest ścigane z urzędu.**

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

· „§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

· § 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

· § 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

· § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Zgodnie z art. 9d ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, co od sierpnia 2010 r. nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele podmiotów, o których wyżej mowa realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Wszystkie instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu są zobowiązane niezwłocznie poinformować o tym prokuraturę lub policję. Zaniechanie tego obowiązku może skutkować odpowiedzialnością karną.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 zgodny jest z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 ustanowionego Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 r. poz. 445) i Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2020.

III. TEORETYCZNE PODSTAWY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

„Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami ("Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie", Hanna Dorota Sasal, WE PARPA, 2006 r.).

W Polsce, podobnie jak w innych krajach, szczególnie niepokojącym problemem jest przemoc domowa. Przemoc ta może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Przemoc prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków patologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw. Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Anna Lipowska-Teutsh przemoc w rodzinie określa jako wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić.

Rada Europy przyjęła definicję przemocy domowej jako każde działanie jednego z członków rodziny lub zaniechanie, które zagraża życiu, cielesnej i psychicznej integralności lub wolności innego członka tej samej rodziny bądź poważnie szkodzi rozwojowi jego osobowości.

Przemoc w Rodzinie charakteryzuje się tym, że:

JEST INTENCJONALNA

Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE

W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.

NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE

Sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np.: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).

POWODUJE CIERPIENIE I BÓL

Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np.: popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni;

przemoc psychiczna - prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne np.: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, szantażowanie;

przemoc seksualna – wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy np.: nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seks z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych;

przemoc ekonomiczna – prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy np.: poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka;

zaniedbanie – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Wszystkie formy przemocy wzajemnie uzupełniają się i przenikają. Bywa, że wykorzystywanie seksualne i przemoc fizyczna poprzedzone są przemocą psychiczną, towarzyszy temu też zaniedbanie emocjonalne lub pozbawienie środków materialnych.

Sprawcy przemocy są bezwzględni – zniewalają swe ofiary, stosując wobec nich groźby i demonstracje swej siły. Natomiast ofiary w obliczu przemocy są zwykle bierné, rzadko sięgają po asertywne, a nawet agresywne formy zachowania. Ich wyróżniającą cechą jest silne poczucie winy i przypisywanie sobie odpowiedzialności za akty agresji.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. W stanie nietrzeźwości znikają mechanizmy samokontroli i zachowania mogą być nieobliczalne. Nasilają się też zachowania agresywne, nawet w ludziach na ogół spokojnych i opanowanych.

Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w dorosłym życiu.

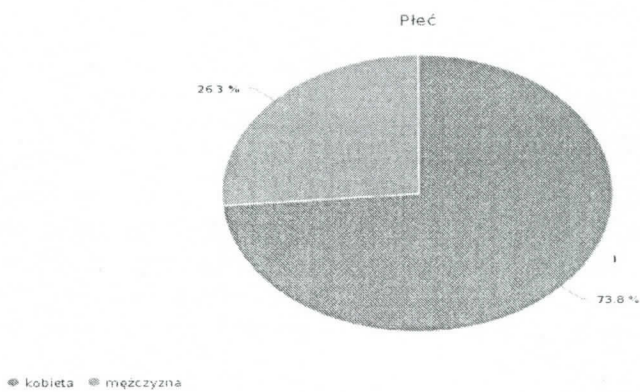
IV. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

NA TERENIE GMINY CEWICE

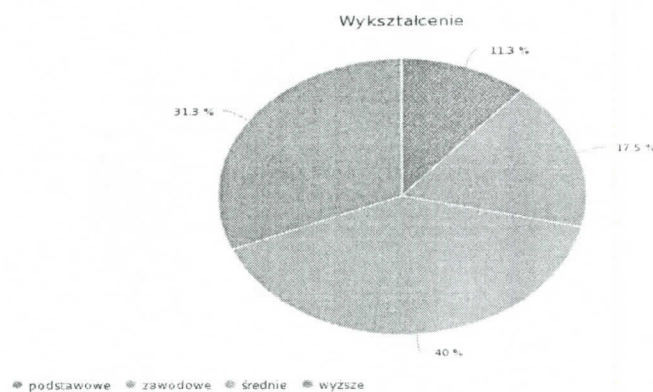
Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Cewice została przeprowadzona w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, dane statystyczne Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na przełomie listopada 2018 r. i stycznia 2019 r. na terenie gminy Cewice przeprowadzono badania ankietowe dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych, wśród nich zbadano zjawisko przemocy w rodzinie i stosowanie przemocy wobec dzieci. W badaniu wzięło udział 160 osób – 118 kobiet i 42 mężczyzn (wykres nr 1), w tym 31,3% osób z wykształceniem wyższym 40% średnim, pozostałe 28,8 % to osoby z wykształceniem zawodowym lub podstawowym (wykres nr 2).

Wykres nr 1

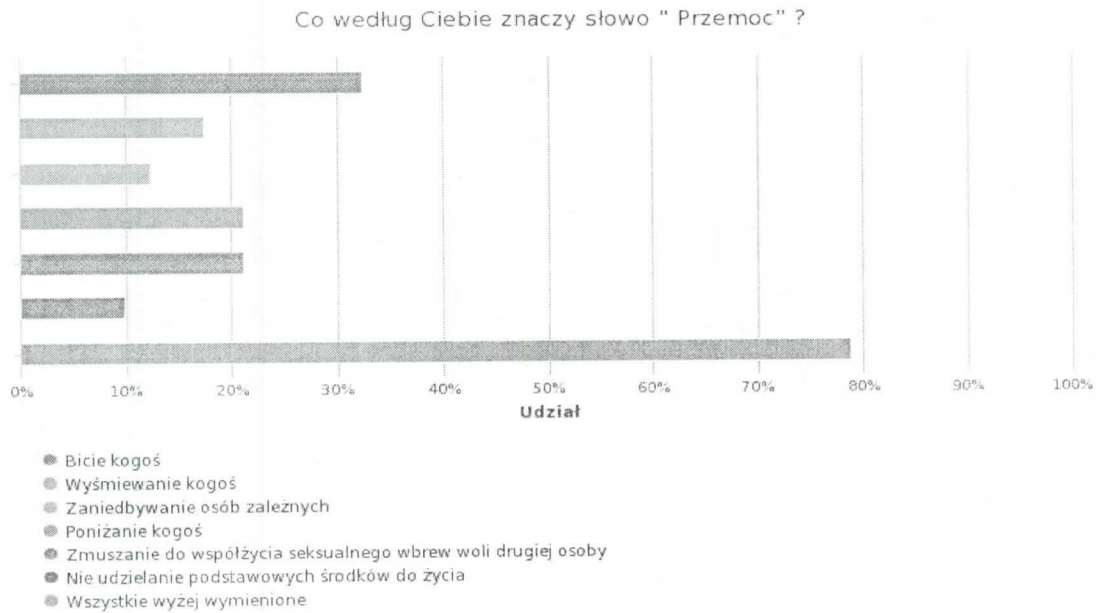

Wykres nr 2

Spora część ankietowanych cechuje się dużym poziomem świadomości dotyczącej zjawiska i rodzajów przemocy - 78,8 % respondentów potrafi wskazać wszystkie formy przemocy (wykres nr 3).

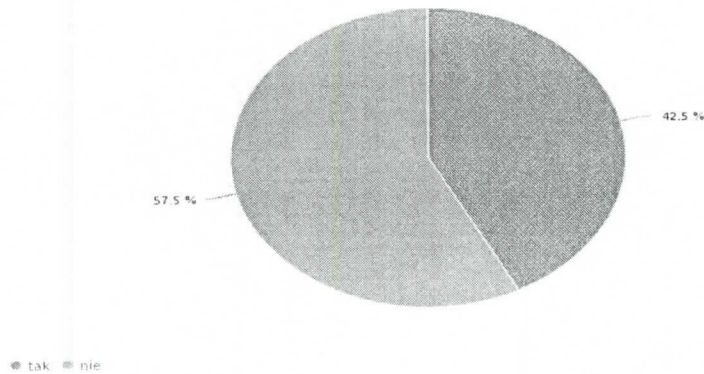
Wykres nr 3

Z przeprowadzonych badań wynika także, że przemoc w rodzinie jest problemem występującym na terenie gminy Cewice - 42,5% ankietowanych przyznało, że doświadczyło w swoim życiu którejkolwiek z form przemocy (wykres nr 4), a także aż 78,8 % respondentów było świadkiem przemocy wobec innych osób (wykres nr 5). 62,5 % badanych potwierdza, że zna przypadki stosowania agresji w swoim najbliższym otoczeniu w stosunku lub wobec dzieci (wykres nr 6).

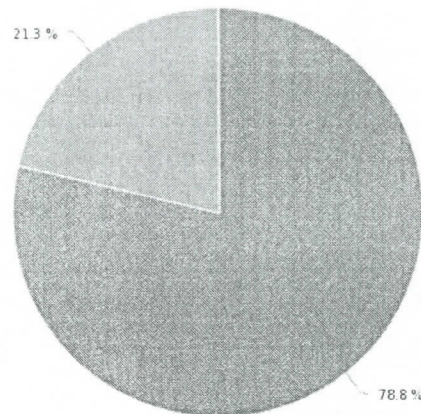
Wykres nr 4

Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/aś choć jednej z powyższych form przemocy?

Wykres nr 5

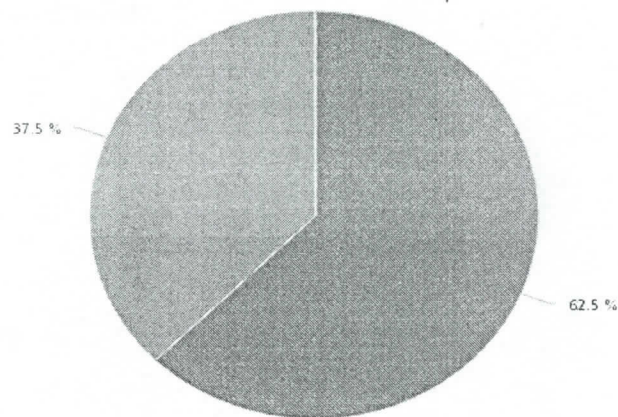
Czy kiedykolwiek byłeś/aś świadkiem przemocy wobec innych osób?

tak nie

Wykres nr 6

Czy znasz przypadki stosowania przemocy w Twoim otoczeniu w stosunku/ lub wobec dzieci?

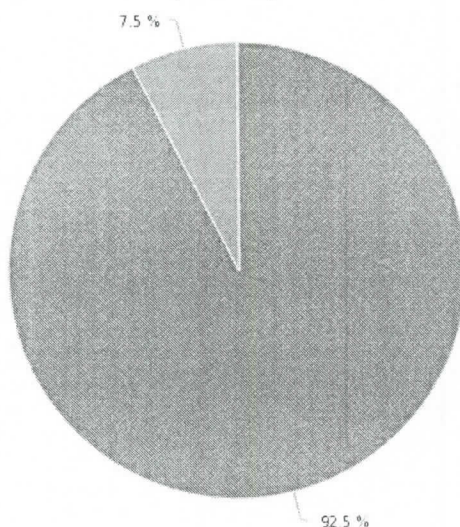

tak nie

Zjawiskiem pozytywnym jest wysoka świadomość mieszkańców związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy się zgłosić w przypadku stosowania przemocy. 92,5 % badanych mieszkańców deklarowało, że posiada wiedzę na ten temat (wykres nr 7). Zdecydowana większość, bo aż 93,8 % badanych uważa, że przemoc w rodzinie nie jest sprawą prywatną i należy reagować na wszelkie akty przemocy (wykres nr 8).

Wykres nr 7

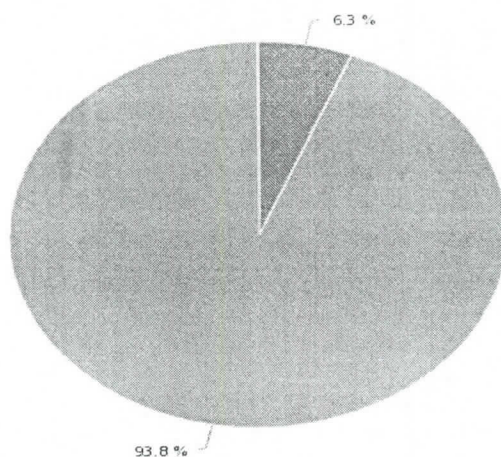
Czy wiesz do kogo i gdzie zgłosić się o pomoc w przypadku stosowania przemocy?

● tak ● nie

Wykres nr 8

Czy przemoc w rodzinie to sprawa prywatna? Nikt nie powinien się wtrącać?

● tak ● nie

Uzyskane odpowiedzi świadczą o konieczności kontynuacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023. Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz jej sprawców. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej

pomocy, jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę Programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami wielu instytucji i organizacji.

Jednocześnie należy stwierdzić wzrost interwencji domowych i prowadzenie w ich wyniku procedury "Niebieskiej Karty". Mieszkańcy Gminy Cewice mają możliwość korzystania z konsultacji – pracy socjalnej, udzielanych przez pracowników.

Skalę przemocy w rodzinie najlepiej obrazują statystyki opracowane na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2013 - 2018 przez instytucje

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Razem	13	11	5	16	21	18
Policja	9	5	4	8	14	15
OPS	3	5	1	6	3	2
Oświata	1	0	0	2	3	1
Służba zdrowia	0	0	0	0	1	0
GKRPA	0	1	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Cewicach

Dane te jednak nie oddają w pełni obrazu przemocy na terenie Gminy Cewice. Zjawisko to jest powszechne, jednak nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie jej. Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie powodują zmiany świadomości społecznej i z jednej strony zwiększa się gotowość domniemyanych ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

V. ZADANIA SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Przedstawiciele n/w instytucji uczestniczą w spotkaniach i pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego jak również zobowiązani są do wszczęcia procedury "Niebieskiej Karty" zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

	Obszar działania:
Gmina Cewice	<ul style="list-style-type: none"> ·opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie; ·prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; ·zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; ·tworzenie Zespołów interdyscyplinarnych.
Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach	<p>Główne działania:</p> <p>wczesna diagnoza</p> <p>wporadnictwo.</p> <p>Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją.</p> <p>Pracownik socjalny w ramach swoich kompetencji i zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie; ·może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. <p>Celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest</p>

	udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie.
Policja	<p>Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza Policji zgodnie z obowiązującym prawem to:</p> <ul style="list-style-type: none"> · udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy; · organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; · podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania; · przeprowadza z osobą wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostająca w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego; · przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa; · podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.
Służba zdrowia	<p>Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często temu towarzyszą poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego.</p> <p>Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> · umiejętnie i w spokojny sposób przeprowadzić rozmowę, tak by rozpoznać formy przemocy i częstotliwość jej występowania; · poinformować osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy medycznej i prawnej; · wystawić na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustalenie przyczyny i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych w skutek użycia siły psychicznej i fizycznej; · poinformować o miejscach i warunkach wystawiania obdukcji; · powiadomić organy ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).
Oświata	<p>Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian</p>

	<p>w jego zachowaniu. Pedagog szkolny oraz wychowawca ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.</p> <p>W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności; ·diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Cewice</p>	<p>W sytuacji, gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; ·może prowadzić rozmowy z osobami, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Można wyróżnić również podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kulturowe, sport i rekreacja;
- instytucje kościelne;
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze:

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach prac zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

VI. CELE PROGRAMU

1. Cele ogólne programu

Celem programu jest:

- 1) zminimalizowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Cele szczegółowe programu

Cel 1.

Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Cewice

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie	a) Sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja, b) Przeprowadzanie badań ankietowych wśród mieszkańców gminy.	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - Posterunek Policji w Cewicach, - GKRPA w Cewicach, - Szkoły z terenu gminy Cewice, - inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie działające na terenie powiatu łębskiego.	2019 w roku rozpoczęcia - i na koniec roku 2023.

Cel 2.

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp	Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>a) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,</p> <p>b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,</p> <p>c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,</p> <p>d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,</p> <p>e) monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,</p> <p>f) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,</p> <p>g) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,</p> <p>h) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,</p> <p>i) udział w działaniach edukacyjno – informacyjnych.</p>	<p>- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach,</p> <p>- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,</p> <p>- Posterunek Policji w Cewicach,</p> <p>- pedagodzy szkolni;</p> <p>- GKRPA w Cewicach,</p> <p>- inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działające na terenie powiatu łębskiego.</p>	<p>Działania ciągłe</p> <p>2019- 2023</p>

Cel 3

Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie	a) nawiązanie współpracy z instytucjami z terenu województwa pomorskiego zapewniającymi schronienie ofiarom przemocy, b) udzielanie świadczeń pieniężnych.	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach.	2019-2023
2.	Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	a) prowadzenie pracy socjalnej, b) prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, c) edukowanie ofiar w zakresie przysługujących im praw.	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, - Placówki oświatowe, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - Posterunek Policji w Cewicach, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.	
3.	Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej	a) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, b) organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą (w miarę potrzeb i możliwości).	- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, - Posterunek Policji w Cewicach, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku.	

Cel 4

Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>a)podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,</p> <p>b)prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego</p> <p>c)organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,</p> <p>d)współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (konkursy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, - Posterunek Policji w Cewicach, - Placówki oświatowe z terenu Gminy Cewice, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - Służba zdrowia - kuratorzy 	2019-2023

Cel 5

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań

Lp.	Zadanie	Działania	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>a)uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe),</p> <p>b)organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu.</p>	<p>- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach, - Posterunek Policji w Cewicach, - Placówki oświatowe z terenu Gminy Cewice, - Gminny Zespół Interdyscyplinarny, - kuratorzy.</p>	2019-2023

VII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
- 3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach,
- 3) Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- 4) Posterunek Policji w Cewicach,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) Placówki oświatowe z terenu Gminy Cewice,
- 7) Służba zdrowia,
- 8) Placówki z powiatu łęborskiego działające na rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

IX. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy,
- 2) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Cewice,
- 3) Zwiększenie skuteczności działań,
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

X. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Cewice w latach 2019 - 2023. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

XI. MONITOROWANIE PROGRAMU

Za monitoring i ewaluację Programu będzie odpowiadał Gminny Zespół Interdyscyplinarny. Monitoring i ewaluacja będzie polegać na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych w celu dokonania oceny realizacji założonych celów oraz kierunków działań. Roczny raport przekładany będzie Radzie Gminy Cewice do końca marca za rok poprzedni. Ostateczne efekty podsumowane zostaną w raporcie po zakończeniu jego realizacji. Przy ocenie programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
5. Liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”,
6. Liczba ofiar przemocy w rodzinie,
7. Liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
8. Liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
9. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Cewice, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

UZASADNIENIE

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Cewice na lata 2019-2023

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Dotychczas zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Cewice na lata 2016-2018. Niniejsza uchwała pozwoli na kontynuowanie prowadzenia kompleksowych działań w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Cewice.

Dokument będący załącznikiem do uchwały jest efektem prac przedstawicieli jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny i dziecka, jednocześnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Realizacja zadań przebiegać będzie ze środków zabezpieczonych w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Cewicach. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

